

TaxEU

Jurisprudența Europeană privind impozitele directe în atac și apărare 16 februarie 2010

Romana Schuster, Knowledge Management Coordinator
România, Pricewaterhousecoopers România

Agenda

1. Evoluții recente în România
2. Evoluții relevante în alte jurisdicții europene
3. Jurisprudența CEJ privind impozitele directe - în atac
4. Jurisprudența CEJ în apărare impozitele directe – în apărare

1. Evoluții recente în România

- Procedura pentru sesizare CEJ – Legea 340/11.11.2009
 - ! 18 iunie 2009 Tatu vs DGFP Sibiu C-402/09: Prima trimitere fiscală – taxa de poluare
- Hotărâri ale instanțelor naționale bazate drept comunitar
 - ! Taxa de poluare, dar și alte cauze fiscale, e.g. contribuții datorate la Fondul special de solidaritate pentru persoanele cu handicap
- Alinieri legislative în lumina jurisprudenței CEJ

Lege nr. 340/2009 – pronunțarea cu titlu preliminar

*"România declară că acceptă competența Curții de Justiție a Comunităților Europene în conformitate cu prevederile art. 35 paragraful (3) lit. b) din Tratatul privind Uniunea Europeană.[...] într-o cauză pendinte pe rolul unei instanțe judecătorești naționale a cărei hotărâre nu mai poate fi atacată prin intermediul căilor ordinare de atac, **instanța judecătorească să fie obligată să înainteze Curții de Justiție a Comunităților Europene o cerere pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare, dacă aceasta este necesară pentru pronunțarea unei hotărâri în cauză.**"*

ICCJ, Secția contencios administrativ și fiscal, decizia civilă nr. 4445 din 2 decembrie 2008

*“Nu poate fi interpretată însă ca o încălcare a principiului separației puterilor în stat și o imixtiune a puterii judecătorești în atribuțiile puterii legislative sau executive , examinarea de către judecător a priorității reglementarilor europene si a compatibilității normelor interne cu acestea, **judecătorul național având în lumina art. 20 alin. (2) și art. 148 alin. (2) din Constituția României, nu doar dreptul, dar si obligația asigurării preeminentei aplicării reglementarilor si jurisprudenței europene în raport cu cele interne.**”*

“A concluziona astfel înseamnă a nesocoti și principiile generale aplicabile în materie de fiscalitate, relevate și în jurisprudența Curții Europene de Justiție, respectiv principiul certitudinii impunerii, principiul proporționalității și principiul prevalenței substanței asupra formei. Principiul certitudinii impunerii, care decurge din principiul legalității și al securității juridice, implică obligația autorităților publice de a se asigura că legislația este suficient de clară și previzibilă pentru subiectele de drept cărora li se adresează. ”

Alinieri legislative – în lumina jurisprudenței comunitare

- Începând cu 2009: Scutirea impunerii la sursă a câștigurilor de capital ale fondurilor deschise de investiții nerezidente
- Începând cu 2010:
 - penalitățile contractuale către nerezidenți devin deductibile
 - se scutesc dividendele/dobânzile primite de fondurile de pensii SEE
- Începând cu 2011: Se acceptă îndeplinirea ulterioară a condiției privind perioada minimă de deținere de 2 ani - rambursarea impozitului pe dobânzi și redevențe

2. Evoluții relevante în alte jurisdicții europene

- **Deutsche Shell** (C-293/2006) – Suedia - pierderile din diferențe de curs valutar aferente capitalurilor împrumutate deductibile fără limitări
- **Columbus Container** (C-298/05) - Germania – Aplicarea normele CFC în cazul asocierilor ce dețin filiale străine vizează descurajarea abuzurilor fiscale/eludarea fără a permite însă contribuabililor afectați să dovedească contrariul
- **Thin Cap GLO** (C- 524/04) Marea Britanie – o tranzacție intracomunitară între companii afiliate poate fi justificată comercial și deci acceptată chiar și atunci când nu respectă “arm’s length terms”
- **Leur-Bloem** (C- 28/95) – Belgia și Olanda - dacă autoritățile fiscale pretind că motivația unei reorganizări este un pur avantaj fiscal, atunci cade în sarcina acelor autorități povara de dovedi absența unui motiv comercial valid.

3. Jurisprudența CEJ privind impozitele directe - în atac

- Scutirea de la impozit pe profit a veniturilor din dividende aferente investițiilor de portofoliu în companii din SEE
- Deducerea integrală a diferențelor nefavorabile de curs valutar limitate pe baza regulii privind gradul de îndatorare
- Impunerea la Net vs Brut în ceea ce privește impozitul cu reținere la sursă aplicat dobânzilor și redevențelor plătite companiilor din SEE
- Consolidarea rezultatelor sediilor permanente
 - din străinătate ale unei companii românești
 - din România ale unei companii străine
- Deductibilitatea pierderilor din lichidarea sediilor permanente din SEE

3. Jurisprudența CEJ privind impozitele directe - în atac

- Directivele UE în domeniul impozitelor directe - incorect implementate.

Exemplu: Directiva privind dobânzile și redevențele aplicabile între companii surori care îndeplinesc condițiile

- Prevederi fiscale care reprezintă încălcări ale legislației comunitare în vigoare în 2007, 2008, 2009 și care au fost eliminate în prezent

Exemplu: Nedeductibilitatea penalizărilor comerciale plătite nerezidenților

4. Jurisprudența CEJ privind impozitele directe - în apărare

- Negarea beneficiului neutralității în cazul reorganizărilor domestice și transfrontaliere
- Scutirea dividendelor reinvestite în altă companie, deducerea suplimentară R&D – inaplicabile în absența normelor?
- Inspecții fiscale abuzive – negarea beneficiilor privind aplicarea Convenției de evitare a dublei impuneri

Jurisprudența CEJ privind impozitele directe - în apărare

„Articolul 11 alineatul (1) litera (a) din Directiva 90/434/CEE trebuie interpretat în sensul că unei persoane impozabile i se poate refuza acordarea avantajelor prevăzute de această directivă în situația în care o serie de operațiuni legale are ca scop eludarea plății unui impozit, altul decât cele la care se referă avantajele prevăzute de această directivă?”

Referire în Cauza 352/08

Jurisprudența CEJ privind impozitele directe - în apărare

*„Simpla împrejurare că o persoană impozabilă întreprinde un plan legitim de management **alegând dintre diferitele posibilități perfect legale pe cel mai avantajos din punct de vedere fiscal** nu justifică, în sine, acuzația de evaziune fiscală în sensul articolului 11 alineatul (1) litera (a) din Directiva 90/434.”*

„Articolul 11 alineatul (1) litera (a) din Directiva 90/434/CEE nu se aplică decât în cazul evaziunii fiscale privind impozitele pentru care se prevăd avantaje fiscale în directivă. Impozitul pe transferul de proprietate nu se regăsește în această situație, cu excepția cazului în care nu se aplică asupra diferenței dintre valoarea reală și valoarea fiscală a elementelor de activ transferate.”

Jurisprudența CEJ privind impozitele directe - în apărare

- Aplicabilitatea interpretărilor CEJ privind reorganizările transfrontaliere în cazul reorganizărilor naționale din România
- Interpretarea conceptului de “evitare a plății impozitelor” din Directiva 90/434/CEE
- Interpretarea de către CEJ și Comisia Europeană („CE”) a conceptului de “aranjamente pur artificiale”

Vă mulțumim!